

A photograph of a rusty metal grate with a chain and a leaf on a concrete surface. The grate is made of metal and has several circular holes. A chain is attached to the grate, and a single brown leaf lies on the concrete surface. The background is a textured concrete surface.

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER

Potok symboliczny

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER

Potok symboliczny

W skrzęsanych¹ turni rozpadlinie,
w zawrotnej wysokości skalnej,
szumiący, bystry potok płynie
niedosłyszany, niewidzialny.

Woda

Ze źródeł pod szczytami ścieka,
gdzie tęcza wiesza świetny nimb²,
a szumu jego tam, z daleka,
samotnych słucha garstka limb³.

Jak poświst wiatru w chmur pomroczy,
tam z dołu, z ziemi niesłyszany,
on szumi — i wód fale toczy
między skrzęsane⁴, ciemne ściany.

Wkoło jest pustka tak ponura,
takiego chłodu wieje prąd:
że nawet orły strzępią pióra
i odlatują szybko stąd.

I tylko potok sam, samotny,
potok potężny, srebrnopiany⁵,
szumi w wyżynie tej zawrotnej,
pomiędzy ciemne płynąc ściany.

Szumi i pędzi — i z urwiska
przez głaz, co góry z sobą skuł,
w otchłań się czarną srebrny ciska
i leci bez pamięci w dół.

Fala za falą rwie się, pieni —
potok samotny, tryumfalny,
płynie wśród ciemnych cisz i cieni,
niedosłyszany, niewidzialny.

Haha! Jak krążą ponad szczyty
kłęby obłoków z wichrem w tan!
Mgieł tuman w lot się porwał, wzbity
zamaczem wichru z skalnych ścian!

¹skrzęsany — tu: wyżłobiony, ścięty. [przypis edytorski]

²nimb — krąg świetlisty wokół głów istot boskich i świętych. [przypis edytorski]

³limba — chronione drzewo iglaste, występujące w górach. [przypis edytorski]

⁴skrzęsany — tu: ukształtowany przez odłupujące się kamienie. [przypis edytorski]

⁵srebrnopiany — charakterystyczny dla Tetmajera neologizm; piana fali w kolorach srebra. [przypis edytorski]

Haha! Jak kłębią się i plączą,
jak się miotają z sobą, wznoszą,
w dół opadają — i znów ręczo⁶
nad wierchów⁷ suną się pustoszą...

Haha! Jak gwiżdże wiatr i huczy,
jak huczą złomy stromych ścian —
zda się, że Szatan tu się włóczy
i w róg uderza, pustyni Pan...

A w głębi cicho, ciemno, mroźno —
w zawrotnej skalnej rozpadlinie,
w straszliwej ciszy pustką groźną
szumiący, bystry potok płynie.

Niedosłyszany, niewidzialny,
skąd wstaje tęczy świetny nimb⁸
płynie, a jego tryumfalny
szum słyszy garść samotnych limb.

Płynie i fale z góry ciska
w bezdenną otchłań, w zwał granitów,
i szum szeroki tam z urwiska,
rzuca w dół z falą z chmur i szczytów.

Wiatr

---

⁶*ręczo* — szybko. [przypis edytorski]

⁷*wierch* (reg.) — szczyt górski. [przypis edytorski]

⁸*nimb* — krąg świetlisty wokół głów istot boskich i świętych. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/przerwa-tetmajer-potok-symboliczny>

Tekst opracowany na podstawie: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Wybór poezji, nakł. Gebethnera i Wolffa, Warszawa-Kraków 1897

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Mikołajczyk, Marta Niedziałkowska, Paweł Koziół.

Okładka na podstawie: Steve Snodgrass@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.